

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Substantia Iudicij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

constringeris, tua damnaris sententia. Pro potestate igitur, non pro equitate crucifigendum Dominum tradidisti: per potestatem absoluiti latronem, auctorem verò vitæ interfecisti: sed neque istam à te habuisti, quam habere te asseris potestatem: nam dicit ei Iesus: non haberes potestatem aduersus me ullam, nisi data tibi esset de super, sed abusus es potestate, non respiciens quod verum erat, sed spernens: Audi quid verus Iudex asserat, non quæro voluntatem meam, hoc est hominis: quæ vel odio dirigitur, vel studio inrenditur, vel gratia inflectitur, vel aliorum mendacio deprauatur. Scriptum est enim: c omnis homo mendax: sed voluntatem, inquit, quæro, eius, qui me misit, hoc est diuinæ cognitionis formam veni docere, vt in iudicando magis cordi sit veritatis custodia, quam obedientia voluntatis. Hæc S. Ambrosius.

Ex quibus constat, sanctitatem & perfectionem Iudicum circa suum officium consistere in imitatione Christi D. N. circa illa tria; quæ diximus: vt potestas, scientia, & voluntas sit Dei, & secundum Deum, ita vt nec potestatem usurpent, quam non habent, nec Deus illis dedit; & ea quam habent, non aliter vtantur, nisi iuxta voluntatem ipsius DEI, illam dantis, & quæ iustis legibus expressa est, quas ipse iussit seruari, præcedente etiam vera cognitione, & scientia earum, & cauillarum siue negotiorum. Quæ scientia etiam est Spiritus S. donum, per quam (vt idem S. Doctor ait) iudices recte iudicant, quemadmodum Salomon, & Daniel per Spiritum Dei iudicia illa fecerunt, quæ supra retulimus. Ac propterea Christus Dominus Noster dixit: ad Spiritum Sanctum pertinere, arguere mundum de peccato, & de iustitia, & de iudicio. Ipse enim manifestat quid malum sit, & prohibitum; & in quo vera sit iustitia, & forma, ratioque faciendi iudicium.

Hæc omnia in summam quandam redegit Deus, dicens Iudicibus in Deuteronomio fuste, quod iustum est persequeris. quibus verbis tres præcipuas circumstantias in sinuat ad perfectam iustitiam spectantes. Præcipuas, quo ad eius substantiam, vt scilicet quod iustum est, iudicent; secundam, quo ad modum eam administrandi, iuste iudicando; tertiam, quo ad perseuerantiam vsque ad finem: quam in sinuat verbum persequeris: obseruanda sunt tamen documenta, quæ nunc de singulis subiiciemus.

§. I. Substantia iudicij.

Iudicij substantia consistit in eo, quod Iudex, & Factum, & Ius benè intelligat: ac de illo iuxta huius regulas, iudicium ferat. Ita vt in neutro desit ob ignorantiam, incuriam, aut ignauiam; sed illam amplectatur regulam, quam S. Iob populi sui Rex, & iudex exacte seruans, dixit: a iustitia indutus sum: & vesti me, sicut vestimento & diademate, iudicio: quasi diceret: magno mihi sæper honori tribui, quod cum omnibus rectitudinem seruarem: id quod tanquam rem

mihi

cc
cc
cc
cc
cc
cc
cc
cc
cc
P/ 135. 2.
cc
cc

Potestas,
Scientia,
Voluntas.

Li 3 de Spi-
ritu S. c. 7.
d 3 Re. 17.
c Dau. 13.
458.

Deut. 16.
20.

I.
Substantia
Factum &
Ius nosse.
a Iob. 29. 1.

b Ecc. 11. 7.
Audiatur
altera pars.
c Gen. 3. 9. &
d c. 11. 5. & c.
c 18. 21.
f Exo. 3. 8.

Epi. 2. Decr.
l. 19. Mor.
c. 24.
g Exo. 32. 2.

Veritas su-
pra testes.
h Dan. 13. 15.

2.

2. 2. 9. 63. 1.
i Lect. 2. in
Gal. 2.
Trao. 3. c. 19.
j Deut. 13. 16
Absit acce-
ptio personarum.

k Lev. 19. 15.

mihī carissimam super caput meum constituebam. Et causam quam nesciebam, diligentissime inuestigabam, ut rei veritatem certò inuenirem: nam Ecclesiasticus monet: b prius quàm interrogas, ne vituperes quēquam: nemo itaq; damnandus inauditus; & non interrogatis omnibus necessarijs, ut certò cognoscatur quod gestum est. Nam & ipsemet Deus rerum omnium alijs conscius, prius quàm iudicium faceret, veniebat in forma spectabili ad cognoscendum, an ita se haberent: quemadmodum fecit, cum in primi parentis causa & c peccato voluit sententiam ferre, & cum superbi filij Adam d turrim Babel edificarent, & cum voluit punire Sodomitas, eò quòd e peccatum eorum clamaret ad cælum, ut punirentur: ac denique descendit, ut Hebraeos iniuste ab Aegyptijs oppressos liberaret. quibus exemplis docuit iudices, (ut ait S. Euaristus Papa, & perpendit S. Gregorius) ne ex sola relatione, aut rumore etiam multorum, iudicium faciant, quando possunt ipsi proprijs oculis rem cognoscere; Et propterea in Exodo dixit: g non sequeris turbam ad faciendum malum, nec in iudicio plurimorum acquiesces sententia, ut a vero desies. Non enim refert, multos esse testes, contra quos militat ipsa veritas, nec satis est, quòd illi boni, fideque digni esse videantur: si possis certius ac solidius testimonium habere eorum, quæ illi referunt. quemadmodum Daniel instinctu caelesti h separari iussit ab inuicem duos illos senes, qui testimonium contra Sufannam tulerant, quos seorsim interrogans, deprehendit ex responsis, utrumque dixisse falsum.

Ad eandem iusti iudicij substantiam pertinet etiam, ut fiat sine acceptione personarum: quæ (teste S. Thoma) non aliud est, quàm ad iudicij directionem, tanquam regulam accipere conditionem siue circumstantiam aliquam personæ, quæ non est alicuius momenti, ad ipsum iudicium rectè perficiendum: estque valdè reprobata in scriptura Sacra, ut suprà diximus, & nominatim iudicijs prohibetur, cum in Deuteronomio dicitur: i audite omnes, & quod iustum est, iudicate: siue ciuis sit ille, siue peregrinus. Nulla erit distantia personarum: ita paruum audietis, ut magnum, nec accipietis cuiusquā personam: quia Dei iudicium est: in cuius conspectu, quo ad hoc, non est discriminè inter ciuem, & peregrinum, inter magnum, & paruum; nec inter diuitem, & pauperem: nam neque personæ excellentia causam & limitem iustam facit; neque paruitas eam condemnat. Estque vitium acceptionis personarum, sententiam dicere pro aliquo, eò solùm quòd sit ciuis, aut magnus, aut diues: idque contra alterum, eò quòd sit peregrinus, paruus, aut pauper: aut contra, sententiam ferre pro aliquo eò solo nomine, quòd sit pauper, alterum verò damnare, eò quòd sit diues: Ac propterea monuit Deus in Leuitico: k non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis: Sed ipsam veritatem & iustitiam, ab omni humano respectu (etiam apparentis alicuius

virtutis specie obducto iuxtam considera. Ne *pauperis* miseria titulo & nomine misericordiæ te emolliat; nec *potentis* excellentia sub specie illum honorandi, te flectat, aut mutet. Si enim hæc nomina & tituli, facti veritatem non mutant: non debent etiam iudicij rectitudinem immutare: vnde ipse DEVS dixit: *pauperis non misereberis in iudicio*, cum iniuria scilicet alterius, nam *misericordia* non aduersatur forori suæ *iustitia*; & quando DEVS aliàs monet: *in iudicando esto pupillis misericors, ut pater*: & pro viro *matri illorum*: id intelligit faciendum absque detrimento iustitiæ: sed quoniam huiusmodi personæ deserta facile ab alijs iniurijs afficiuntur, commendat iudicibus, vt cum pietate illorum partibus faueant.

SED ne silentio prætereamus verba illa: *non ita paruum audietis ac magnum* vt ex eo intelligamus: acceptionem personarum non solum habere locum in iudicio, sed etiam in *audiendo*, & præbendis auribus: Ideoque Iudices & Principes teneri, benignas præbere aures omnibus, eo auxilio indigentibus vt ab hoc favore nec paruum propter suam paruitatem rejiciant; neque magnum propter magnitudinem ad eum admittant. Nam si in magno *dignitas* est maior; in paruo est maior *necessitas*: quæ passa repulsam, clamabit in cælum, & exaudietur à Deo, apud quem non est acceptio personarum.

Hoc idem vitium locum etiam habet, & inficit *electiones*, quæ sunt etiam actus iudicij: si quidem ipsi Electores suo modo sunt etiam iudices: eritque acceptio personarum, si dignitates & honorata alia officia indignis aut minus dignis conferantur, propter solos titulos aut nomina, quæ nihil conferunt ad ipsam dignitatem, vel officium. quemadmodum dixit S. Augustinus, quomodo ferre possumus, vt quis diuitem eligat ad Ecclesiasticam dignitatem, neglecto paupere sapientiore & sanctiore: *opulentia* enim non est causa sufficiens, cur ille eligatur; sicut nec *paupertas*, cur alter rejiciatur. Idem verò dicendum est de *admonitionibus*, reprehensionibus, & pœnis, quæ iuxta leges iustitiæ debent delictis commensurari, absque acceptio- ne personarum, non grauius *pauperem* puniendo, eò quod pauper sit; nec minus *diuitem*, eò quod sit diues: si est aliàs delictum par.

§. II. Ratio & modus cum perfectione iudicandi.

EXHI s licet transire ad *secundum* quod proposueramus, *modum* scilicet administrandi iustitiam: coniungendo illi alias virtutes comites ad iudicandum, quemadmodum ipse Deus iudicat, de quo Sapiens: *cum sis iustus, iuste omnia disponis*. Modus hic in primis consistit in puritate *intentionis*, ita vt Iudex non quærat præcipue proprium lucrum, aut ho-

Exod. 23. 3.

m Ecc. 4. 10.
Misericor-
dia iustia.n Deu. 1. 17.
Misericor-
diandi.S. Th. 2. 2.
q. 6. a. 3.
Electio iu-
sta.Corruptio
aqua.Modus.
a Sap. 12. 1.
I.